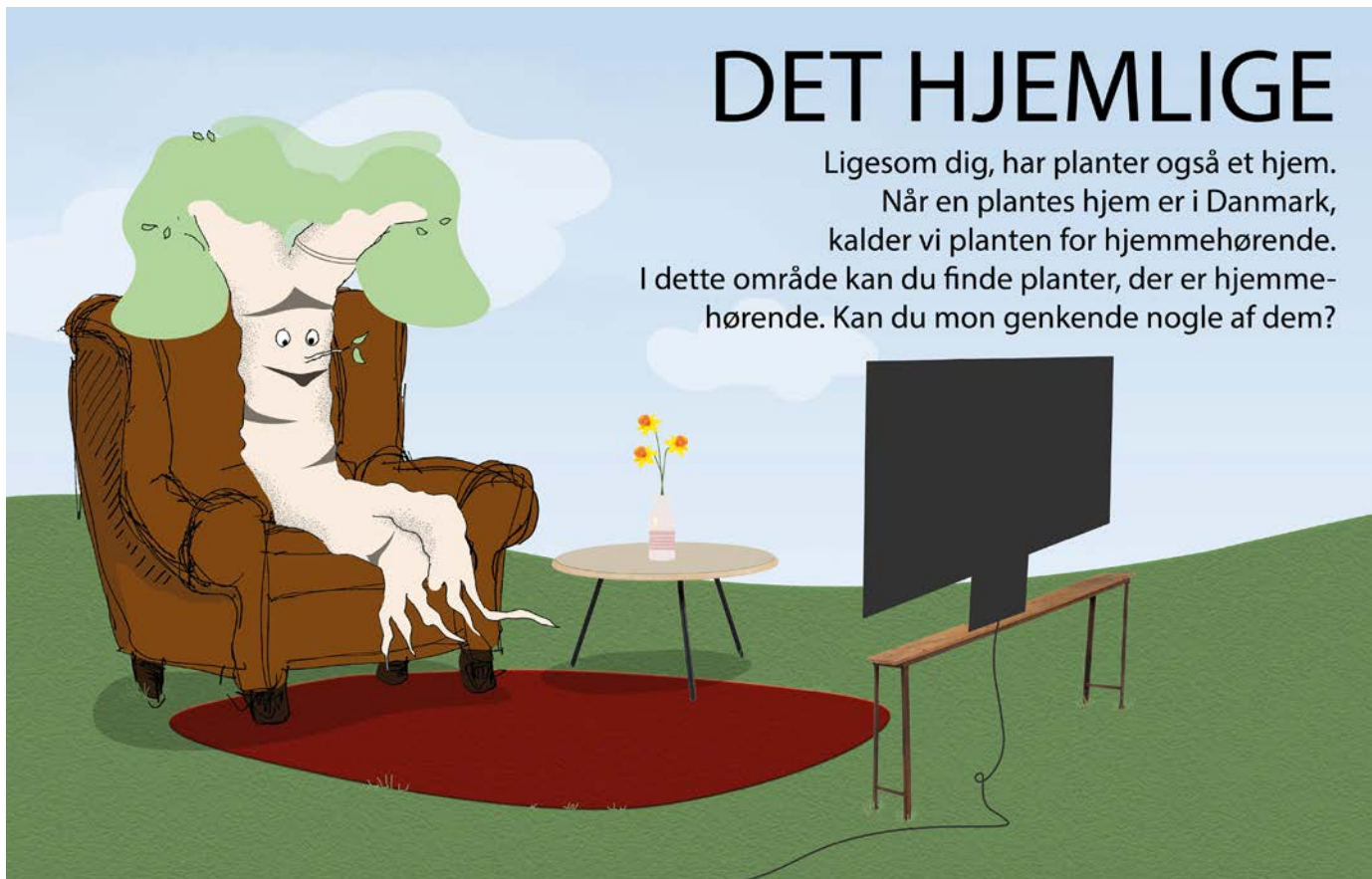

DET HJEMLIGE

Ligesom dig, har planter også et hjem.
Når en plantes hjem er i Danmark,
kalder vi planten for hjemmehørende.
I dette område kan du finde planter, der er hjemmehørende. Kan du mon genkende nogle af dem?

Introduktion til området

Planter er første led i mange fødekæder: Forskellige insekter lever af og på planterne. Fugle, padder og rovinsekter spiser de planteædende insekter, og de spises igen af andre dyr.

Mange af vores insekter har gennem mange tusind år udviklet sig side om side med planterne, og de er derfor tæt forbundne. Når vi planter hjemmehørende planter, vil vi derfor skabe det bedste levested for de insekter, som findes i vores natur, og dermed for biodiversiteten i vores by.

De hjemmehørende planter kan have tilknyttet mange forskellige insektarter eller de kan være eneste fødegrundlag for en specifik art. Fx er der faktisk omkring 15 forskellige insektarter tilknyttet skvalderkål (som de fleste ihærdigt prøver at bekæmpe som ukrudt), og pollen fra blåhat er det eneste blåhatjordbiens larver vil spise.

I jeres område her, er der en række forskellige hjemmehørende planter, som hvid anemone, blodrød storkenæb, røllike, timian, jordbær og bregnen engelsød.

Inspiration til aktiviteter

Brug området til at skabe fokus på hjemmehørende planter og biodiversitet med aktiviteter, som handler om at undersøge biodiversiteten på skolen, og evt. andre steder. Se også materialet til området "Air bee n' bee" for aktiviteter, som arbejder med at styrke biodiversiteten.

Fag: Natur/teknologi og billedkunst

Bioblitz

En bioblitz er en intens undersøgelse af et givent områdes biologiske mangfoldighed, og I kan vælge at lave den med fokus på planter og/eller smådyr.

Planter

Lad børnene samle forskellige planter i grupper. Hvis I tager til et større område: Lav en Raunkjær-cirkel til hver gruppe – det er en ring, som kan kastes, eller som laves vha. snor, som definerer et lille område, som børnene skal undersøge. På den måde får I dem til at nærstudere de forskellige planter i stedet for kun at se det store billede.

Dyk ned i de forskellige planters ligheder og forskelle – zoom ind på de forskellige blomster og se, om der er nogle som ligner hinanden, selvom de også ser forskellige ud (fx forskellige ærteblomster, der har samme form, men vidt forskellige størrelser og farver).

Brug dem også gerne til forskellige kreative aktiviteter, som "iscenesætter" planterne (så de bliver lidt sjovere). Det kan være fine herbarier, naturpostkort, plante-farvning (se nedenfor), blåtryk eller noget helt femte.

Smådyr

Lad børnene finde dyr i grupper, og fang dem i et lille glas (fx et lille syltetøjsglas) – ét dyr pr. glas. Hav som kriterie, at hver gruppe ikke må finde flere af det samme dyr (så undgår I, at de kommer tilbage med 20 bænkebidere og 10 snegle alle sammen). Brug herefter en "nøgle" til at arbejde med de forskellige dyr – det kan fx være Krible Krable-Universets Forskellighedsdug (se her: <https://kriblekrable.dk/wp-content/uploads/2021/03/kriblekrable-bestemmelsesdug-a3-web.pdf>)

Sæt gerne forskellige fælder op (grav fx tomme syltetøjsglas ned, lav en kartoffelfælde eller andet) dagen inden I skal lave bioblitz. Indkøb evt. nogle små lupper og et par makrolinser til telefoner, så I rigtigt kan undersøge dyrene tæt på.

Ved at finde mange forskellige dyr og efterfølgende prøve at gruppere dem ud fra forskellige parametre, skal børnene kigge grundigt på dem og blive klogere på, hvordan eksempelvis mariehøns ser forskellige ud. Det er egentlig ikke så vigtigt, om I lige ved præcist hvilket dyr det er – det handler om at træne øjet i at se forskelle og ligheder, og om at prikke til børnenes nysgerrighed (I kan også snakke om, hvad de forskellige dyr kan, som børnene synes er sejt eller underligt, og om hvorfor de tror, at dyret har den egenskab).

Plantemaling

Brug de forskellige planter til at lave plantefarve. Tag også gerne på tur, hvor I indsamler forskellige planter til at lave farve med. Ved nogle planter er det bedst at bruge blomsten, hos andre giver stænglen eller barken mest farve, og så er der jo også forskellige bær (hvis I gør det om sensommeren). Prøv jer frem og se, hvordan de forskellige planter giver forskellige resultater.

Hak planterne groft, put dem i en gryde i en smule vand og lad dem simre i en times tid. Si plantedelene fra og lad evt. farven koge endnu mere ind. Hvis I bruger bær, kan I nøjes med at presse dem gennem et klæde eller en si for at få den farvede saft ud.

Hvis I tager på tur for at finde planter, så vær opmærksom på, om der er nogle af planterne, som er giftige. De kan stadig bruges til at male med, men brug en gryde, som ikke bruges til madlavning efterfølgende, og vær opmærksom på at børnene ikke smager på malingen.

Når I har lavet malingen, kan I eksperimentere med at tilsætte forskellige former for "hverdagskemi" og dermed ændre farve på malingen. Brug den basiske potaske, bagepulver, natron eller hjortetaksalt eller tilsæt syre i form af citronsaft eller eddike. På den måde ændrer I blandingens pH-værdi, og farven vil ændre sig.

Se evt. mere her: <https://www.tv2lorry.dk/oplevel-naturen/oplevel-naturen-saadan-kan-du-male-med-naturens-egne-farver>